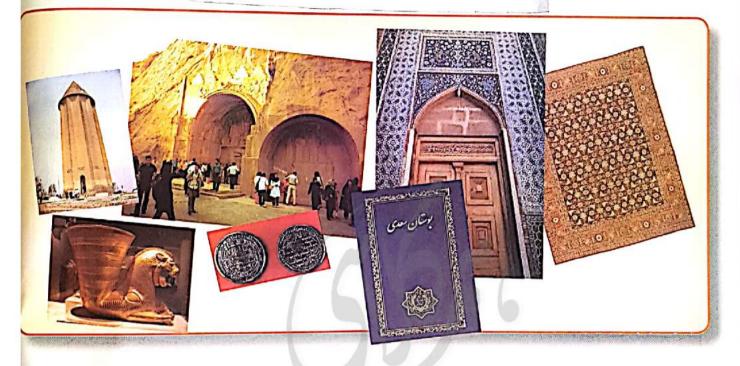

میراث فرهنگی و تاریخ

درس ۱۷

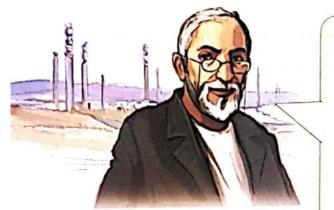
برای دانلود گام به گام های دروس دیگربه Hamkelasi.ir مراجعه کنید

۱- به تصاویر بالا دقت کنید. جه آناری مشاهده می کنید؟ آیا این آنار با ارزش هستند؟ جرا؟ گفت و گو کنید.

یسنرساس که از لذست قال سار ما به جای مانده است به به معرفت معرات فرصعت است. کم هر یک از این موارد، نمونه هایی از میراث فرهنگی هستند. به هم معرفتم معرفتر تعلق دارد و با ارزش است کم علا به تاک موسی علی حرکسور و ملعت است کم علا به می است می می است کم علا به می است می می است کم علا به می است کم علا به می ارزش ما دی ارزش های می است کم علا به میراث فرهنگی جیسن؟

104

میراث، یعنی ارث و هر چیزی که از گذشتگان و نیاکان و پدران به ما رسیده باشد. بخشی از آثاری که از گذشتگان برای ما به جای مانده است، «میراث فرهنگی» است. میراث فرهنگی همهٔ آثار ارزشمندی است که به فرهنگ* یک ملت مربوط می شود. این آثار، حاصل زندگی و تلاش مردمی است که در گذشته زندگی می کرده اند.

میراث فرهنگی ممکن است آثار مادی مثل ظرفها، سکهها، کتیبه*ها، فرشها، کتابهای قدیمی و بناهای تاریخی، مساجد و امامزادهها باشد. همچنین ممکن است چیزهای غیرمادی مثل اعتقادات، زبان و آداب و رسومی باشد که از گذشته به ما رسیده است.

از آنجا که ایران جایگاه تمدنهای کهن و یکی از قدیمیترین سکونتگاههای بشری است، دارای میراث فرهنگی بسیار زیاد است که بخشی از آن در موزهها نگهداری میشود.

همانطور که نسلهای قبل این میراث را حفظ کردند و به دست ما سپردند ما هم باید آن را حفظ کنیم و به آیندگان بسپاریم.

میراث فرهنگی به همهٔ مردم یک کشور تعلق دارد. پس همه باید در حفظ آن بکوشند.

x 3 Lear, & Transpellability to 3.22 Jan 2 Star & Supra & 3.

• چه کسانی گذشته را مطالعه میکنند؟

علم تاریخ عبارت است از مطالعهٔ زندگی انسانها در گذشته. آشنایی با گذشته به ما کمک میکند تا زمان حال را بهتر بفهمیم. ما از مطالعهٔ رویدادها و زندگیِ مردمان گذشته میتوانیم پند بگیریم و از تجربههای آنها در زندگی امروز استفاده کنیم.

به کسانی که دربارهٔ زندگی انسانها و رویدادهایی که در گذشته اتفاق افتاده، مطالعه و تحقیق میکنند، مورّخ میگویند.

موزخان در مطالعات خود از منابع مختلفی مثل کتابها و نوشتهها یا کتیبهها، ابزارها و وسایل زندگی، بناها، سکهها، سلاحها، سنگنگاردها و هر چیزی که از گذشته باقی مانده است، استفاده میکنند.

آنها سعی میکنند شواهد و مدارک به جای مانده را با دقت بررسی کنند تا به واقعیت آنچه در گذشته رخ داده، پی ببرند و آنگاه نظر خود را دربارهٔ یک موضوع تاریخی بگویند.

گاهی ممکن است موزخان با دست یافتن به شواهد و مدارک جدید، تغییراتی در نظرات خود بدهند.

مورّخان در كار خود از يافته ها و نتايج مطالعات «باستان شناسان» نيز استفاده ميكنند.

بعضي از آثار تاريخي مربوط به زمانهاي بسيار دور، در دل خاك قرار دارند. به همين علت باستانشناسان ابتدا با مشاهدة ويرانهها

و خرابه ها یا مطالعهٔ منابع تاریخی حدس می زنند که در یک منطقه، آثار باستانی وجود دارد. سپس به جست وجو و حفّاری در آن منطقه می پردازند.

باستان شناسان با حوصله آثار موجود در دل خاک را بیرون می آورند و هنگامی که خاکها را لایهبرداری می کنند، به هر شیئی که برخورد می کنند، معمولاً همان موقع از آن عکس و فیلم تهیه می کنند. چرا؟

باستان شناسان در هر مرحله از ابزار خاصی استفاده می کنند؛ از ابزارهای ساده مانند بیل و کلنگ تا ریزبین (میکروسکوپ) و دوربینهای مخصوص که با آنها لایههای درون خاک را مشاهده می کنند.

Lus dealso Hamkelasi.ir du Lus was sola pes de pes salilo sola

• پرسشهای مهم

مورّخان معمولاً کار خودشان را با پرسشهایی دربارهٔ گذشته آغاز میکنند. آنها میخواهند دربارهٔ اشخاص یا رویدادهای یک دورهٔ زمانی چیزهایی بدانند. مورّخان ممکن است دربارهٔ یک موضوع، اطلاعاتی داشته باشند، اما چیزهایی هم برای آنها نامعلوم باشد. در هر حال، آنها پرسشهایی را طرح و سپس درباره آنها تحقیق میکنند تا پاسخ آنها را پیدا کنند.

برای مثال، به این پرسشهای تاریخی توجه کنید.

- جه جبزى اتفاق افتاده است؟

ـ در چه زماني اتفاق افتاده است؟

ــ در كجا اين اتّفاق رخ داده است؟

- چه کسی یا چه کسانی در این واقعه شرکت داشتهاند؟

_ علت یا علتهای این رویداد چه بوده است؟

_ چگونه می توان از این موضوع برای حال و آینده استفاده کرد؟

فعاليت

۲_ به چند گروه تقسیم شوید و همفکری کنید و یکی از موضوعات زیر را انتخاب و دربارهٔ آن برسش های تاریخی طرح کنید. (نیازی نیست به پرسشها باسخ دهید.) هر گروه پرسشهای بیشتری طرح کند، امتیاز بیشتری می گیرد. (ورود أريايي ها به ايران) (حملة اسكندر به ايران) (سقوط سلسله ساسانيان)

آریایی ها جے دود داست ؟ آل ها جرنانی بر وزات ایران ماور دروز؟ • موزدها از مع مسرها مي دارد مشرنا اسلند مقدني مهود؟ اصل سرا دو ؟

در همهٔ کشورها برای حفظ و نگهداری آثار تاریخی با ارزش و میراث فرهنگی، مکانهایی به نام موزه وجود دارد.

موزه ها انواع مختلف دارند. حرف اسسرار جل دليرال در کشور ما نیز موزدهای گوناگونی در شهرهای مختلف تأسیس جرد ۱

شده است.

موزدها علاوه بر نگهداری آثار تاریخی، این آثار را به نمایش می گذارند به طوری که همهٔ مردم با رفتن به موزه، می توانند آنها را مشاهده کنند تا از چگونگی زندگی مردم در زمانهای مختلف آگاه شوند.

همچنین، موزدها مکانهای مناسبی برای افرادی هستند که در رشته های مختلف مثل تاریخ، هنر، معماری، باستان شناسی و... مطالعه و تحقيق مي كنند.

سلسلساسان ر دست رسب ج خاران بورر

برای دانلود گام به گام های دروس دیگربه Hamkelasi.ir مراجعه کنید

• سازمان میراث فرهنگی

در کشور ما، مهمترین سازمانی که مسئولیت حفاظت و نگهداری از میراث فرهنگی را بهعهده دارد. «سازمان میراث فرهنگی» است. موزهها نیز یکی از بخشهای سازمان میراث فرهنگی هستند.

البته حفاظت از ميراث فرهنگي تنها وظيفهٔ اين سازمان نیست، بلکه همهٔ ما مردم ایران وظیفه داریم در حفظ و نگهداری آثار با ارزشی که از گذشته به جای مانده است، بكوشيم.

سازمان میرات فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، تهران

برای دانلود گام به گام های دروس دیگربه Hamkelasi.ir مراجعه کنید

فعاليت

۳ ـ پدر حسن یک انگشتر عقیق و یک تسبیح قدیمی دارد که آن را در صندو قچهای نگهداری میکند. و قتی حسن از پدرش پرسید که چرا او آنقدر به این انگشتر و تسبیح علاقه دارد، پدر پاسخ داد که آنها او لاً یک میراث خانوادگی و یادگاری از پدرِ پدربزرگش هستند و دیگر آنکه چون قدیمی اند خیلی ارزشمندند. به همین جهت، آنها را با دقت حفظ می کند.

۴_ شما هم در خانواده یا فامیل خود دربارهٔ اشیا یا چیزهای قدیمی که میراث خانوادگی هستند، پرس و جو کنید. از افراد بپرسید چرا آن چیزها را حفظ و نگهداری میکنند؟ سپس نتیجه را روی یک برگ کاغذ بنویسید و در کلاس بگویید. ۵_ بهطور گروهی یک یا چند میران فرهنگی مهم در شهر، روستا یا استان محل زندگی تان را شناسایی کنید و در

كلاس نام ببريد.

۶ ـ اینترنت دسترسی دارید، با راهنمایی معلم به پایگاه یک موزه بروید و اطلاعات و تصاویری دربارهٔ أن موزه يا اشياي داخل أن بهدست بياوريد.

درس۱۸ قدیمی ترین سکونتگاههای*ایران

دانش آموزان کلاس هفتم به همراه معلمشان از موزهٔ ایران باستان در تهران دیدن کردند.

در این موزه مجسمهها، ظروف و ابزار و وسایلی از گذشتههای بسیار دور ایران نگهداری میشود.

راهنمای* موزه، در این باره توضیح داد:
در این موزه، شما آثار تاریخی به جای مانده از
دورهٔ قبل از اسلام را مشاهده میکنید. به همین
جهت به این موزه، موزهٔ ایران باستان میگویند.
علم تاریخ، یعنی مطالعهٔ دقیق زندگی انسانها در
گذشته. کسانی که تاریخ را مطالعه میکنند، زمان

علم تاریخ، یعنی مطالعهٔ دقیق زندگی انسانها در گذشته. کسانی که تاریخ را مطالعه میکنند، زمان گذشته را بر اساس حوادث و تغییرات مهم به بخشهایی تقسیم میکنند.

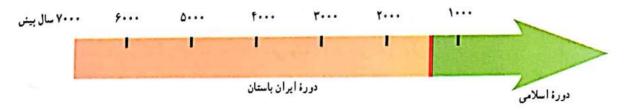
راستی، چرا به این موزه، مُوزهٔ ایران باستان میگویند؟

برای دانلود گام به گام های دروس دیگربه Hamkelasi.ir مراجعه کنید

از آنجا که ورود اسلام به ایران، مهمترین رویداد تاریخی کشور ما است، به همین جهت مورّخان تاریخ ایران را به دو دوره تقسیم کردهاند :

۱ ـ تاریخ ایران قبل از اسلام که به آن دورهٔ ایران باستان میگویند.

۲_ تاریخ ایران دورهٔ اسلامی که با سقوط حکومت ساسانیان و ورود اسلام به ایران آغاز شد و تاکنون ادامه دارد.

به این نمودار خط زمان* میگویند. تاریخ ایران به دو دورهٔ مهم تقسیم شده است.

• آیا ایران جایگاه تمدنهای کهن بوده است؟

باستان شناسان* می گویند زندگی بشر از مراحل ابتدایی آغاز شده است. به نظر می رسد هزاران سال پیش، انسان ها از وسایل بسیار ساده و ابتدایی استفاده می کردند. آنها از طریق گردآوری خوراک و شکار حیوانات زندگی می کردند، در جست وجوی شکار و خوراک از جایی به جای دیگر می رفتند و برای محافظت از خود درون غارها به سر می بردند. ابزارهای انسانهای غارنشین در این دوره از سنگ بود و آنها به یادبود شکارهایشان، نقش هایی روی دیوار غارها کشیده و یا بر روی کوه های اطراف خود کنده بودند. امروزه هنوز آثار برخی از این سنگ نگاره ها باقی مانده است.

به تصاویر زیر توجه کنید. باستانشناسان شواهدی از این نوع زندگی را در ایران پیدا کردهاند.

دهانهٔ غار تاریخی هوتر (هاتر) در نزدیکی بهشهر

نقاشی های درون غار دوشه در استان لرستان

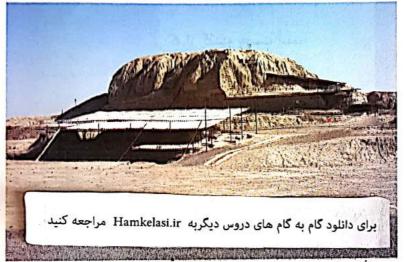
فعاليت

ا کاربرگهٔ شمارهٔ (۱۶) بررسی شواهد (سنگ نگاره) را در کلاس انجام دهید.

ا سنف نفا ره در حل ا براصهم آبار ارات بیا نفر دوره ای ارزیرس و فیلی معتری معتری معتری معتری معتری معتری معتری معتری و در ارزیرس او در ارزی است و سنا مع سرار حفظ سبس انسانها کشاورزی را یاد گرفتند و حیوانات را اهلی کردند. آنها در کنار رودخانهها برای خود خانههای دائمی ساختند. کشاورزی موجب شد که انسانها یکجانشین شدند و بدین ترتیب اولین روستاها در کنار رودهای پرآب و چشمهها پدید آمدند.

مردم این روستاها به تدریج در ساختن ابزار و وسایل گوناگون و مورد نیاز خود پیشرفت کردند. با رونق کشاورزی، غذا به اندازهٔ کافی تولید و ذخیره میشد و دیگر همهٔ افراد مجبور به کار کشاورزی نبودند. بنابراین، عده ای در کارهای دیگر مهارت

پیدا کردند. مهم و مذیرت که سزار او هدستایند ومدره کلاتی است ا مترام به لندن آن ۱۱۰ موضری ره کند تنبه س

برای مثال، آنها با استفاده از گِل، ظروف سفالی ساختند. این ظرفها ابتدا شکل سادهای داشتند ولی به تدریج شکل بهتری یافتند و دارای نقش و نگار شدند. در بعضى از نقاط ايران مانند تبه سيلك (دركاشان) و تپهٔ حسنلو، (در نقده، آذربایجان غربی) ظروف و وسایلی از زندگی مردم این دوره پیدا شده است.

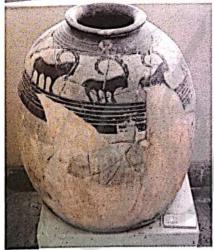
كمكم، داد وسند و تجارت ابزار و وسايل رونق گرفت. انسانها برای رسیدگی به کارها و نوشتن و محاسبه داد و ستدهایشان خط را اختراع کردند.

با گذشت زمان، جمعیت برخی سکونتگاهها رو به افزایش گذاشت و شهرهای بزرگی پدید آمدند که بهوسیلهٔ حکومتی اداره میشدند. آنها قوانین و مقرراتی برای خود وضع كردند.

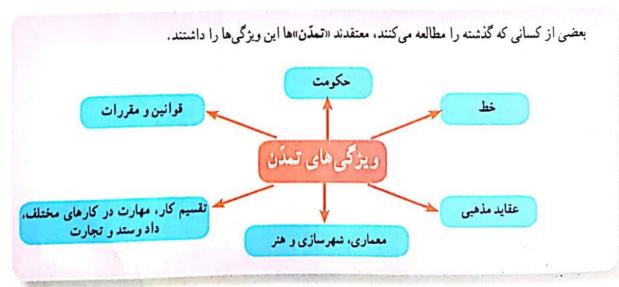
مردم این شهرها در هنر و معماری و ساختن بناها، پیشرفت زیادی کردند. بدین ترتیب نخستین «تمدن»های بشري بهوجو د آمدند.

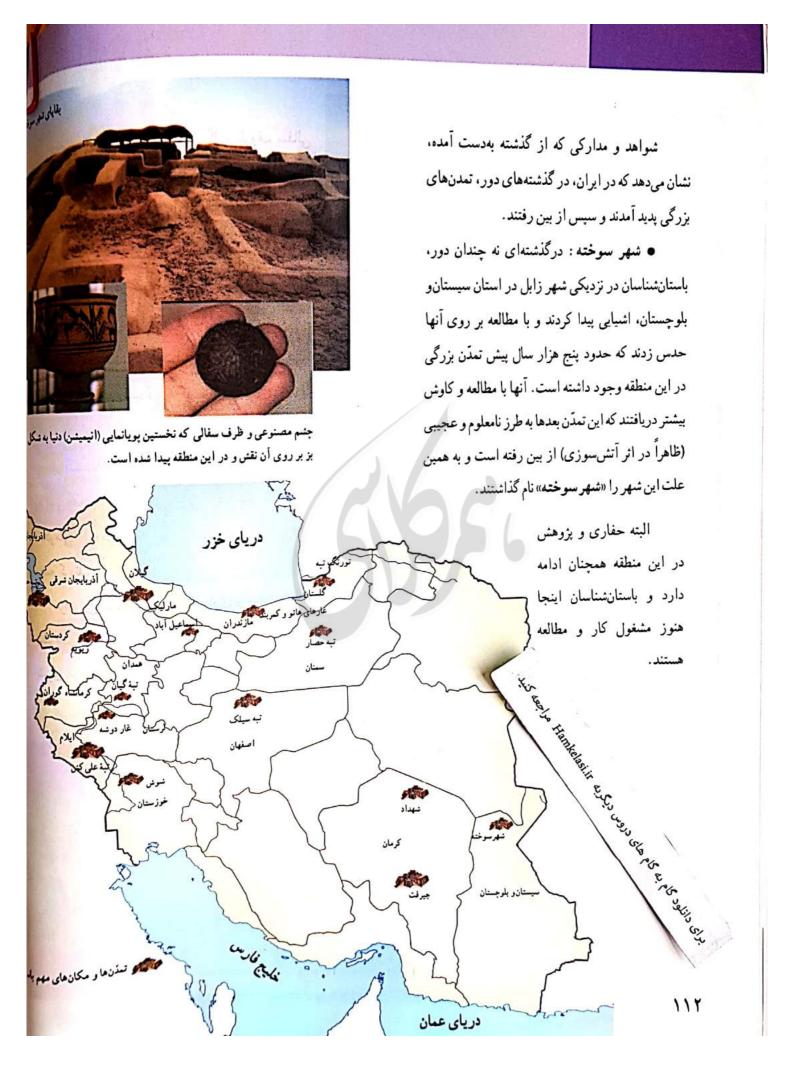

جام طلایی مارلیک

سفال يافت شده از تبة سيَلْك (Sialk)

• تمدن ایلام: حدود هشتاد سال پیش، چند مهندس که با هواییما به خوزستان میرفتند، متوجه تپهای شدند و احتمال دادند که زیر آن آثار تاریخی وجود داشته باشد. آنها باستانشناسان را از وجود این تپه با خبر کردند. باستانشناسان بس از مدتها تلاش با زحمت و مواظبت زیاد خاکها را کنار زدند و بهتدریج خرابههای «جُغازنبیل» مهمترین اثر به جای مانده از تمدن ایلام را کشف کردند.

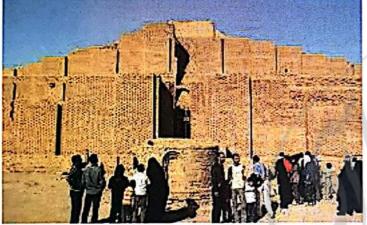
معبد * چُغا زنبیل که شهرت جهانی دارد، در نزدیکی شوش است. این معبد با میلیونها خشت و هزاران آجر ساخته شده و بر روى برخى آجرها با خط ايلامي، مطالبي نوشته شده است.

ایلامی ها حدود ۳ هزار سال در این منطقه زندگی کرده و تمدّن بزرگی را بهوجود آورده بودند. آنها بر روی لوحهای گلی، قانونهایی را که پادشاهان ایلامیوضع کرده بودند، مینوشتند. بعضى از اين لوحها تا به امروز باقى مانده است. ايلاميها مانند سایر تمدّنهای باستانی، خدایان متعددی مثل خدای خورشید و خدای آب و . . . را پرستش می کردند و مجسمه هایی از این خدایان ساخته و در معابد خود قرار میدادند و آنها را میپرستیدند. ایلامیها با هنر سفالسازی آشنا بودند و ظروف سفالی و مجسمهها و ابزارهای مختلف آنها در این منطقه یافت شده است.

• تمدّن جيرفت : حدود سيزده سال پيش باستان شناسان موفق شدند يكي از کهن ترین تمدّنهای شرق را در نزدیکی جیرفت کرمان (در کنار هلیل رود) شناسایی

جام نقره ای زن ایلامی

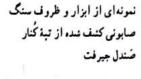
زیگورات جُغازنبیل ــ شوش

و از دل خاک بیرون کشند. وسایل و ظروف سنگی و مفرغی با نقش جانوران، زیگورات* و کتیبههای آجری از جمله این اکتشافات است. باستان شناسان که دربارهٔ این کتیبه ها تحقیق میکنند، هنوز موفق به خواندن آنها نشدهاند و احتمال میدهند یکی از قدیمی ترین خطهای دنیا باشد که تمدن جیرفت آن را اختراع کرده است.

وره بزاند ربعش عوامل و فرامان ما مدر و رفانه صاه فار ما ملهم الیت - مهد در بدید آمدن تعدن ایلام کدام رود نقش داشته است؟

با توجه به مطالبی که در فصل های پنجم تا هفتم خواندید، بگویید شرایط جغرافیایی این منطقه چه تأثیری در به وجود آمدن این تعدن داشته است. کیجا نسیس و بدیداً مدن مدن مدن حال لردارد.

٣- كاربرگة شعارة (١٧) مهرهای ایلامی دا اجرا كنید. یا سنم حاصقهاور است از نان - بارصافی اللح ۴- نمودار «ویژگیهای تمدّن» را بخوانید. سپس بهطور گروهی با توجّه به مطالب آن و مشاهدهٔ تصاویر مربوط به تمدّن ایلام، دلیل بیاورید که ایلام یک تمدن بوده است (برای هر ویزگی، مدارکی مثال بزنید).

المام ها ے در دانت اندے تقویر زیورات حفا ر سل پیامبران الهی کرما دی صافط دانت کر به کا مقدر صف رض مری ا راز می صا همزمان با تمدّن ایلام در ایرآن، درمنطقهٔ بین النهرین (سرزمین بین دو رود دجله و فرات) و کنار رود نیل تمدّنهای دیگری شکل فتند که نام و محل آنها را روی نقشه می بینید. این تمدّنها را نام ببرید و مکان آنها را روی نقشه نشان دهید.

درکتابهای مطالعات اجتماعی و هدیههای آسمان دورهٔ ابتدایی، با سرگذشت پیامبران الهی که در این منطقه میزیستهاند آشنا شدید. دانستید که در آن زمان اگر چه مردم این نواحی در ساختن ابزار و وسایل زندگی پیشرفت کرده بودند و تمدّنهای بزرگی درکنار

> رودها پدید آمده بود، اما در زندگی و روابط اجتماعی أنها شرايط بدي حاكم بود.

فرمانروایان در کاخهای باشکوه به خوشگذرانی مشغول بودند و به مردم ظلم بسيار مي كردند. انسان ها به جای پرستش خداوند یکتا، خورشید و ماه یا بتها را عبادت میکردند و گمراه بودند. اخلاق و رفتار و قانون و مقرراتی که مردم از آن بیروی می کردند آکنده از جهل و گمراهی، خرافات و ظلم و ستم بود.

المام حا علوت دانت اندے لوح جا مع مقانوں معا

۱۱۴ مادشان الماسي مرود ان نو نشته ستره الهت.

خداوند متعال در زمانهای مختلف برای هدایت مردم و نجات آنها از گمراهی و ظلم، پیامبرانی را فرستاد. دوتن از پیامبران بزرگ الهی یعنی حضرت نوح (علیه السّلام) و حضرت ابراهیم (علیه السّلام) در بین النهرین می زیستند.

حضرت یوسف (علیه السّلام) و حضرت موسی (علیه السّلام) نیز مدت زیادی در مصر بسر بردند. بعدها حضرت عیسی (علیه السّلام) در زمان حکمرانی امبراتوری روم در فلسطین متولد شدند.

همهٔ این پیامبران از جانب خداوند برای هدایت مردم برگزیده شدند. آنها با حاکمان ستمگر عصر خود مبارزه می کردند و به فرمان خداوند از آنها می خواستند دست از ستم بردارند و به آیات خداوند بیندیشند و عمل کنند. به آنها گوشزد می کردند که خداوند، بدکاران و ستمگران را نابود خواهد کرد و از مردم نیز می خواستند تا با دوری از گناهان، رفتار نیکو در پیش بگیرند و از ظالمان اطاعت نکنند.

🧿 فعالیت

۵ به تصاویر این درس توجه کنید و با همفکری یکدیگر بگویید هریک سرگذشت کدام پیامبر الهی را نشان می دهد.

۶_ به فهرست سورههای قرآن کریم مراجعه کنید:

الف) نام سوره هایی را که به نام یک پیامبر نامیده شده، استخراج کنید و بنویسید. حصر ر درسن سر مورف مده محیر ر امراحه م حدود بنویسید. عنی آیات ۱۰۳ تا ۱۴۰ سورهٔ اعراف را بخوانید. این آیات مربوط به سرگذشت کدام بیامبر الهی است؟ به طور خلاصه در کلاس تعریف کنید. ۲ به چند گروه تقسیم شوید. هر گروه با راهنمایی معلم دربارهٔ یکی از

بیامبران الهی مطالبی گردآوری کنید. سپس نمایندهٔ گروه نتیجهٔ تحقیق را در کلاس بخواند. فکر کنید از مطالعهٔ زندگی پیامبران الهی به چه نکاتی پی می برید. (رس

۵- نفورال متعلق، حصرت لاحرع ونفريردوم حصرت الراحم ، نفترلوسوم مردوط عبرر حصر در موسمع) مو بسرداستن الزرد من و محافة تس دريا بهت .

(Co

فرهنگ: به مجموعهٔ افکار و عقاید، آداب و رسوم، خط، زبان و شیوهٔ زندگی مردم گفته می شود. کتیبه: لوحهای گلی یا سنگی بسیار قدیمی که بر روی آنها خطهایی نوشته اند.

راهنمای موزه: کسی که برای بازدیدکنندگان از موزهها توضیح میدهد و پرسشهای آنها را پاسخ میگوید.

خط زمان : نموداری که بر روی آن رویدادهای تاریخی به ترتیب زمانی و بهطور منظم نشان داده میشود.

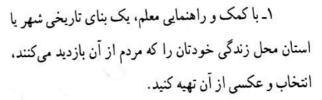
باستان شناس: کسی که آثار و اشیای باقی مانده از سکونتگاه های قدیمی و تمدّن های کهن را جستوجو و مطالعه میکند. سکونتگاه: به مکانی که انسان ها در آنجا به طور جمعی در کنار یکدیگر زندگی میکنند، سکونتگاه میگویند.

معبد: محل عبادت و پرستش.

زیگورات: بناهای خشتی و پلکانی بودند که در دورهٔ تمدّنهای باستانی بر بلندی ها ساخته می شد و محل نیایش خدایان آنها بود. از معروف ترین زیگورات ها در ایران می توان زیگورات چغازنبیل در نزدیکی شوش و زیگورات جیرفت را نام برد.

برای دانلود گام به گام های دروس دیگربه Hamkelasi.ir مراجعه کنید

سپس بهطور گروهی برای حفاظت از آن مکان و نحوهٔ بازدید از آن فکر کنید و چند پیشنهاد بدهید یا دستورالعملی بنویسید.

۲- پرسوجو کنید. نزدیکترین موزه به محل زندگی
 شما، چه موزهای است؟ نام و نشانی آن چیست؟ چه اشیایی در
 آن نگهداری میشود؟

۳ـ به همراه معلم خود از یک موزه بازدید کنید و بهطور گروهی، گزارشی از مشاهدات خودتان را بنویسید.

كارېرگە شمارە 16:

1- شکل های پایین صفحه باید در تصویر بالایی پیدا شوند.

2-مرحله شكار- انديشه نگاري

3-به منظور حفظ حکایتهایِ خود و تاریخ نویسیِ ابتداییِ و انتقال تجربیات وشرح حال خود به فرزندان و نوادگان خود

<mark>کاربرگه شماره 17:</mark> توجه:

منظور از این کاربرگه نیز بررسی شواهد و مدارک و پرورش مهارت مشاهدهٔ دقیق است و انتظار نمی رودهمه به پاسخ معین برسند. پاسخ های احتمالی می تواند نانوایی و درست کردن نان، پارچه بافی، کوزه گری وسفالگری باشد. این مُهرها نشان می دهد که تقسیم کار در آن دوره صورت می گرفته و برخی افراد در بعضیکارها مهارت داشته اند. آنها برای انجام فعالیت های اقتصادی ابزار و وسایلی ابداع کرده بودند و... .

تصویراول: ریسندگی وبافندگی

تصویر دوم :ساخت ابزار آلات مورد نیاز

تصویر : نانوایی